

वर्मधारापुस्तक

आ आ वा क का थि

१४९

A. A. CHAVLA

॥ वसुं ॥

॥ १ ॥

ॐ नमः श्रीवसुंधारायैः ॥ ॥ वसुंधारासदानत्वादारिद्रानवतारशिः ॥ देश
यामिमनुष्यार्थः सर्वदुःखप्रमोचनी ॥ ॥ आदौ ह्यायां श्रीवसुंधारादेवीयातं
नमस्कारः ॥ श्रीवसुंधारामहादेजुयुगाधिंस्त्रधालसासमस्तसत्त्वप्राणिपनी
स्तंदारिद्रदुःखमोचनयानावविज्याकस्तथधिंस्त्रश्रीवसुंधारामहादेवीया
तं नमस्कारः ॥ अत्यंतताकारदयावंगुपुर्वजन्मसश्रीवसुंधामहादेवीया
धर्मव्रतप्रकाशजुयावंगुसधर्मव्रतयारवाजिनंप्रकासयानावकनेत्ये
ना ॥ थनं लिश्रीशाक्यसिंहभगवानं आज्ञादयेकाविज्यातं भोश्रुतागराणि

॥ धारा ॥

॥ १ ॥

॥ ५४ ॥
छिमिसं एकचिन्न एकमनया नावडु ॥ नावत आदौ द्वायां पुर्वजन्म सनुषिताभु
वरो देवी गणायिंस कले गोमु नाव मत्य मराड सदा रिडुः ख सत्व प्राणिपनी
कस्त जुगु श्वया व ॥ श्री वसुंधाराम देवी थ व थ मं तुं प्र स न्न जु या व विज्या तं ॥ थ नं
लि देवी गणाय निसे नं श्री वसुंधाराम हा देवी या र द्वा ल स्व या व विन तिया ते ॥ भो
महा देवी मत्य मराड ल स श म स्त द कं सत्वो प्राणिपनि दारिडुः ख नं क र जु
या व चो न ॥ थ पिंस कल्ये उ द्धार या ये या र भिन कं जि य नि स्तं उ द्धार जु यु गु र ख व
र आ ज्ञा द ये का व विज्या ये माल ध का वारं वार देवी गणाय मि से नं श्री वसुंधा

॥ व ॥

॥ २ ॥

रामहादेवीयाकोविनतियातं ॥ ध्वनेदेवीगराघिसंविनतियागुभावाडेनावश्रा
वसुंधारामहादेवीनंप्रसन्नचिन्तयानावमन्येमराडलससत्वाप्रारिण्यातग
गुरूपजुयेमालउगुरूपजुयावधम्मदेसनायाकेतवनेधकश्रीवसुंधाराम
हादेवीनंथुगुप्रकारंचिंतनायानावविज्यात ॥ धनंलिथुगुप्रकारंचिंतनाया
नावश्रीवसुंधारामहादेवीस्वंगुरूपजुयाविज्यातधालसाश्रीवसुंधारछगुर
पमहालक्ष्मीछगुरूपकौमारिछगुरूपधस्वंगुरूपजुयावअस्वघोषनंदिम
खनिहंसतावआज्ञादयेकावविज्यात ॥ ध्वनेश्रीवसुंधारोदेवीयाआज्ञाडेवअ

॥ धा ॥

॥ २ ॥

स्वघोषनंदिमुखनिर्लहथाऽसनं वयाव^{त्रि}पिस्नेनं महाआदरभावनं लाहा
तहाजलघोवश्रीवसुंधारा महादेवी यातनमस्कारयानावविंति यातं भोदेवी
छलपोलपिसंगुगुआज्ञादयेकलउगुलिजिपितयारधकां विंति यातं ॥ थनंलिव
सुंधारादेवीनंआज्ञादयेकलं हेनंदिमुखहेअस्वघोरवछिपिंनिस्त्रंमत्येमराड
लसवनावसुयोदयेमहारायाचरित्रस्वद्रुधकंवसुंधारादेवींथुगुप्रकारंआज्ञा
दयेकावविज्यातं ॥ थवेलसनंदिमुखनंविंति यातं भोदेवीछुयानिमितिस्वने
मफरिछलपोलयाप्रसादंजिपिंनिस्त्रंस्वनेधकंथप्रकारंविंति यातं ॥ थतेश्री

॥ व ॥

॥ ३ ॥

वसुंधारादेवीया आज्ञासिलसधरपावनादिमुखअस्वघोषनिहंतमत्येमराड
लसवनावसुय्योदयेमहाराजायाचरित्रस्वलज्जलं॥ध्वेलससुय्योदयेम
हाराजायाशजेसनानाप्रकारयाअनेतस्वभायेमानंवांलानावचोग्रखनावअ
भुजआश्चर्यचायावचोनवेलसधालं॥अहोआश्चर्यगधिगुमत्येमराडलस्व
स्वधअन्यंतवांलानावचोगुमत्येमराडलेगर्थेस्त्रिजावगथेयानावस्येकेधक
थिथिरवहूनावचोन॥थनंलिध्वेलसनंदिमुखअस्वघोषनिहंतसंचिंतना
यातंगर्थेचिंतनायानावधालसाभोयासाध्वचरिडकादेवीयाथानेचोनाव

॥ धा ॥

॥ ३ ॥

नानाप्रकारयाचित्रवित्रयावसतंतियावमिसायागुरूपजुवअतेतकोमल
गुस्वरपिकयावमेहालावप्यारवंडुयावचोनेधकंथगुप्रकारंचितनायातं
थतेनंदिमुखअस्वघोषनिहसेनंचितनायानावअप्सरार्थेवांलाकावअप
सरायास्वरयानावनानामाथनंमहामंगलंमेहालावचोन॥थवेल्^लअस्वघो
षनंदिमुखथपनिसेनंअत्यंतकोम^लगुस्वरनंमेहालावचोंगुवेल्देशयावा
सिजनपिसंधमेहालावचोंगुस्वरनायावदेशसचोनपिसंधालगथेधालसा
भोदेशवासिजनस्वस्वथमेहालावचोंगुगथेवांलागरागुथासंचोनामेहाल

॥ व ॥

॥ ४ ॥

अत्यंत डेने ना पयया पुस्यें चोंगु स्वस्व धक थुगु प्रकारं ध्याव चोन ॥ थवे लसश
कल लोकपि संनिरूपयाना वगुलि सेनं रव हूना वचोन गुलिं स्वया वचोन गु
लि वन गुलिं चोन थुगु प्रकारं नंदि मुख अस्व घोष निहं अस्तरा यारु जुया व
हिं पुदया वैशल्यास्ये जुस्ये सकल यात मोह गुलक्षे नं संयुक्त पिंमि सात नि
हं चरि डि देवी या स्थाने लिता वचोन ॥ थवे लसमि सात रवने मात्रं थदेश या
लोक पिं संरव हूनां ह्राये मे फया वसकल सेनं अथे थथे धाय मफ अर्मुत आ
श्चार्य चाया वरवचित्त मुक चोना वधा लअ हो आश्चार्य थम गुप्य ला दे कं न्या

॥ धा ॥

॥ ४ ॥

लाथपिंपिनिस्त्रमत्यमलुलयामनुष्यकन्याजामडुधकंथुगुप्रकारंथिथिंश्रव
हानावचोन॥थदेवीपिंजुयुगाधिपिंधालसाछगुस्थानेजकचोंगमषुमुऊन
मात्रंतत्कारणंपुर्वदक्षिणपश्चिमउत्तरचतुर्दिगसंहिथंश्रवयावमेहलार
जुयाचोन॥थनंलिथथेजुयाचोंगरवनावयजालोकपिंसकलयनिस्तंअभुत
चायावहथाशसंवननावगिचियानायेकनंसुर्योदमहाराजाथासवनार
विंतियातंगथेधालभोमहाराजाहेदेवकिमर्थंदुयाकारणसथथिंसच
शिडकादेवीयास्थानेअत्यंतवांलानावचोंपिंजिपुदयानरुणिल्यास्येपिमि

॥व॥

॥५॥

सातनिस्त्रसेनं द्विथं मेहालाप्याखंडुया सकललोकपिमोयानावचोंवलभिर
लामभिंलाधकाजिमिसंछलयोलंरुकोविचायानावस्वयाविज्यंडुधकंधयाव
चोन॥ धतेपजांलोकपिसंधागरवडेनावसुय्योदयेमहाराजाअभुत्तआश्चर्य
चायावमननंवीधयानावचोनगथेधाअहोआश्चर्येगथिंगुआश्चर्येजुयिय
व्येधमिसातवलधास्येनिजाभिगुजामषुगथे२जकजुयुव्येधकंधुगुप्रका
रंसुय्योदयेमहाराजनंमननंभालपावचिंतनायावचोनं॥ धवेलसधुगदेश
नगरशअग्निउत्पातजुलथथेमिदनावउत्पातजुलनंमहाराजारजगृह

॥धा॥

॥५॥

नपिहामवयावचोन॥ ध्वेवेलससुर्योदयमहारजापिहामवयावअश्वघो
षनंचिंतनायानावथवयासानंदिमुरवयातधालंभोपासानंदिमुरवश्रीव
सुंधारामहादेवीनंआज्ञादयेकावविगुह्रिजिसेनंडेनाववयेधुनविस्तार
यानावचोनेमजिलआवमहारजापिहामविज्यास्येंलिजाविलंभयानाव
चोनायाछुंप्रयोजमड॥ पुनर्वारिह्रिजियिंनिह्रंमहावराहयारूपजुयावरा
जायाउज्जानवगिचासपुषुलिविधंसयानावस्यंकावचोवनेनुधकंधया
वमिसायाहूपतोतावनंदिमुरवअश्वघोषनिह्रंवराहफरायारूपजुयाव

॥ व ॥

॥ ६ ॥

सुर्योदयमहाराजायाउज्जानवगिचासवनं॥थनंलिथपिनिथउज्जानवगिचा
सवनावदशदिगाजिगुदिशाशंचाउलावस्वयानंदिमुरवनंथवपाशाअस्वधा
षयानधालभोपाशाजिजिसंसुर्योदयमहाराजापिकायेफयिवलाहुयानांपि
हावयिगुगकथंयासाफयिधकंअस्वघोषनंदिमुरवनिहसियांगथेयायेधकं
थिथिंशखहानावउज्जानपुषुलिहिसितावसेनकलं॥थनेंथउज्जानपुषुलिसविचा
यानावनायिकजुयावचोनहनंथमहावराहफानिहखनाज्ञानावराजगृह
सवनासुर्योदयेमहाराजायाहूवनेविनतियातं भोमहाराजाहेदेवजिजिव

॥ धा ॥

॥ ६ ॥

गिचाउरानेछलपोलयापुषुलिवराहफरानिलद्रयावसितावस्येकाचोनवल
धकांविंतियातं॥थतेउरानयाखडेनावमहाराजावपदनावमनसभुमनजु
याधालआवकुजुयिनयेजिभिनिगुमषुगथे२जकजुयिष्येधकंथुगप्रकार
चिंतनायानाधराठाथानावप्रजालोकसकलयानंवीयेकछोतः॥थतेध
राठाथानाववीयेकुगसदतायावप्रजालोकपिंसकलेमहाराजायासभाश
सकलेमुनावप्रजालोकपिसंराजायाखाखवविंतियातं॥भीप्रभुहेसुर्योद
येहेमहाराजाछलपोलंहुआजादयेकाविज्यायेतेनाआजादयेकाविज्यांहु

॥ व ॥

॥ ७ ॥

धकं विनतियातं ॥ ध्वनेलससुर्योदयमहाराजानं आज्ञादये कलंगथे धालसा
भोयजालोकपिं आवतले छिमिसंमस्युनिलागथे मसिलमहावराहधयापिं
फरानिस्त्रिजिउज्जानवगिचाया पूषलिस्त्रिनावस्ये कलध्वराहफरानिस्त्र
गथे त्रिजिसेनलाये गथे यानावध्यानाछे ये छिमिसंलानावहये फुलाधकधा
लं ॥ ध्वनेसुर्योदयमहाराजाया आज्ञाडे नाव प्रजालोकसमस्तपनिसेनं विन
तियातं ॥ भोदेवहेमहाराजा जिमिसेनंगथ २ छलयोलं आज्ञादय कलअथे २
जिपिंसलेतयारधकं थुगुप्रकारं महाराजाया के विनतियातं ॥ पुनर्वारहनं मह

॥ धा ॥

॥ ७ ॥

राजासुर्योदयेनंआज्ञादयेकलंभोप्रलोकपिंज्रिसकल्येंउद्यानभुमिवगि
चासव्रनाव्रथ्ववराहफरानिस्रंफुकेमालछिमिसंगथेयानाव्रफुकेफतगथे
यानाव्रलायेफतअथेयाधकधालं॥थरवडेनाव्रसकलप्रजालोकपिसंविंति
यातंभोसुर्योदयेहेमहाराजाछलपोलयाआज्ञावमोजिमिसंनिश्चयेनंसंपुर्ण
मस्त्रअस्त्रजोनाव्रचोनेगुजुलधकधालं॥थुनिधागरवडेनाव्रगुगुप्रकारंचोनधा
लसा॥पुर्वदिशाशसुर्योदयेमहाराजादक्षिणादिशाशसकलप्रजालोपिंम
पश्चिमदिशाशसेनापतिउर्नरदिशाशसैन्येसिपाइआदिंसकलसेनधव२२

॥ व ॥

॥ ट ॥

स्वअस्वजोनावतयारजुयावचो न ॥ थवे लस सुय्योदये महा राजानं ह्लादये काव
विज्यात गथे आज्ञादये कल धाल सा भो प्रजा लोक पिं थवरा ह फरा ग्वस्त्रया दिस्त्रा
नं सुया पाष्ये थवरा ह विस्पु क छोत रुनं थवरा ह या धाल भति नापं मया म्ये हि भति
नापं मवे कां विस्पु क छोत धाल सा छि पिं सकल यातं दरा ड कु रा ड या ये ध कं राजानं
आज्ञादये कलं ॥ थवे लस थ महा वरा ह फरानि स्त्र से नं समस्तं सकल लोक वना
व वरा ह फरानि स्त्र त व स द्ध नं हाला व द श दि ग जि गु दि शा शं स्व या चा चा उ ला व चो
नं ॥ थ पि नि स्त्रं हाला व चो गु वे ल स महा वा यु त व चो त नं अंध काल जु ये कं छुं २

॥ धा ॥

॥ ट ॥

खनेमदयेकतोपुयावचोनथ्वेलसअन्धकालंतोपुयाववाफयेवयावचोंगवे
लससुय्योदयेमहाराजाविज्यानावचोंगदिशाशथ्वराहफरानिसंतवशहं
लाववेगनंविस्पुवनं॥थ्वेलसवराहनिस्तंतवशहंलाविस्पुवंगुथुगुनोर
रांमहाराजामुष्याजुयावचोनखचितसुमुकचोनावराजानंधल॥भोप्रजा
लोकपिंथ्वराहलानावगवस्स्येजोनाहयेफतवस्सयातजिनंराजमानवी
येधकंधयावधमनंचितनायानावसलगयावथ्वराहफरायातलिवनं॥
थनंलिथ्वेलसथ्वराहफरानिस्तंछखेचोनावचोंगवेलसराजानंसलघा

॥व॥

॥९॥

कावराहलानावहयेधकसलगयावमावन॥थवेलसमहावरहनिहंभचाता
पाकछखेचोनास्वयावचोगुनेलमहाराजासलगयाववेगनंवरगुयानछपलात
थवईवनेथनेमात्रननंदिमुखअस्वघोषनिहंवराहफरायारूपतोतावसल
याकेडुविनावसलनंसुर्योदयेमहारायाटडुयेकयनं॥थनंलिसकलप्रजाली
कपिसंमहाराजासुर्योदयेयातनापलाकेमफरावसकलेल्याहावलंलिहाव
स्यलिमहाराजासलनंडुयकययं२मनुष्ययाआदिंसुंहेहासमडुथासथेन॥थे
स्यंलिमुर्योदयमहाराजानापसेनधयाहृजुकथपिंनिहअस्वकवक्रसिमा

॥धा॥

॥९॥

कसंथाधिगुडभुवरासशलसंकहावयावजसलनावचोन॥थवेलससुर्योदये
महाराजावसेनवनिहसयासुखगुरवचेतनादयेकावधिथिरंखानावचोन॥
थनंलिसुर्योयेराजानंथवसेनयातधालहेसेनजिजुलसांतप्यासचाया
वचोनलंखकायावजितभतितीनकेहतिअतिनलंखतीनेगुईष्याजुलधकंधा
ल॥थवेलसराजाआज्ञाडेनावसेननंविनतियातंभोमहाराजाथधिगुडभुवरा
शगनलंखईवजिनंअतिलंखतीनेगुतृष्याजुलथनलंखमडुथासगर्थेयाय
धकंधाल॥थतेसेनयाभाषाडेनावसुर्योदयेमहाराजानंसेनयातधालहेसेन

॥व॥

॥१०॥

थथिगुडभुवराशलखगनमदईछवनावलंखगनदतअनवनावलंखकया
हयाव्रजितलंखतीनकेहकिधकंधागुवचनडेनासेननंविनतियातं॥भोमह
राजाछलयोलगनंविज्यायेमनेथअखकदक्षेसिमाकसंविज्यंडुजिनलयो
लयातजिलंखगनदतअनवनावलंखमालाहयावतीनकवयेधकंधयावल
खकावनं॥थनंलिसेननंजुलसांलंखमावव२सुरनदिगंगायाशहतायावउ
खेंथुखेंखजुलजुजुं२थगसुरनदिगंगाह्यानावचोनथासडहावनावखवनं॥
थवेलसथगगंगाखनावसंनुस्तजुलथगसुरणारिगगाधयागखुसियातिरस

॥धा॥

॥१०॥

मयदांष्यछगुछदयावचोनथुगुथासअप्सरगारापिसंश्रीवसुंधारादेवीयाग
धर्मव्रतदनावचोनगुखनं॥ध्वेलसअप्सरगारापिसंध्वससेनमनुष्यखना
वसतलं॥हेमानवहेमनुष्यथनमनुष्यधयापिंडुल्लभजुयाचोथासछगार्थेव
यागारांगुगुथासंधनछुयावयाधकंडेनं॥थनंलिसेनंधालभोदेगारापिंजि
जुलसांसुर्योदयेप्रभोमहाराजायादेशनंजिवयाधकंलं॥पुनवारहनंदेवीग
रापिसंआज्ञादयकलंभोमावहेमनुष्यछथनछुयानिंतिंछुयाकारणासछा
येथनवयाधकंधुगुप्रकारंअप्सरदेवीपिसंडेनं॥ध्वतेअप्सरगारापिसंधाग

॥ व ॥

॥ ११ ॥

डुनाव सेनानंदेवायनिस्के विंति यातं ॥ भो देवी गणायिं जिजुलसां सुय्यादय
प्रभो महानाजाया देशनं जिद्रयास्त जिधकंधलं ॥ पुनर्वारहनं देवी गणायिं सं
डनं हेमनुष्येथनगार्थे छद्रयाथार्थिं गुभुवरासधकंडनं ॥ हनसेननं विंति या
तं भो देवी यिं जिधस्तसुय्यादय प्रभमहाराजा सलनं डुये कहयावफरचितन
जिनं सलंडुये कहयाव प्रजालोकयिं सकल्पे लिहावनं वसें लिमहाराजा वलि
सें जिछस्तजूकद्रयाः स्वस्वराजा अस्वकवृक्षे सिमाया को संतुं राजा सितयाना
वचीनवेलस राजाया प्यासचाया वचीनधकंधागुलिथन जिधथे डुडं २ वयाव

॥ धा ॥

॥ ११ ॥

लंखकायधकंजिथनवयाधकंधालं॥थुगसुरनदियासद्धतायाव्रश्चनदी
यालंखकायेयाकारणाथनलान्तआव्रजिगुभाग्येच्छलपोलदेवीगरापिंद
शनजिनलानाव्रचोनेदतधकंधालं॥थवेल्ससेनयाभागेनंदेवीगरापिंद
शनलास्येलिदेवीयाप्रसादनंसेननंसुरनदिगंगायालंखमकास्येहथासं
देवीगरापिंथासनायलाणाव्रचरणपाडुकासंभोपुयाव्रवितियातं॥भोदेवी
गरापिंछलपोलयागुगुधर्मदस्येविज्यानाथधर्मखजितनंआज्ञायेकावि
ज्यंऊधकंवितियातं॥थवेल्सदेवीगरापिसंधालहेमानवहेमनुष्यरुनंछुं॥

॥व॥

॥१२॥

मस्युला समस्तलोकदक्षयांदा रिड्डुः खमोचनजुइगु श्वस्त्रश्रीसुधरामहा
देवीयागुधर्मव्रतजिमिसेनंआराधनायाङ्गवस्येवायानावचोनाधकंआज्ञा
दयकलं॥ श्वतेवचनडेनावसेनानंदेवीगरापिंकेपुनर्वारिवित्तियातं॥ भोदेवी
गरापिंछलपोलपिसत्यधारिजुयावविज्याकपिंहेइठ्वरीजिनंछताविनति
येथुगुधर्मव्रतदनेगजिअतिइष्ट्याजुलजितनंथुगुधर्मव्रतयामहाप्रसाद
विस्सेविज्यंऊथुगुधर्मव्रतजिनंयायेगुजुलधकंवित्तियातं॥ श्वबेलसदेवीग
रापिसंआज्ञादयकलंभोमानवहेमनुष्येछनंमनसथुगुधर्मव्रतदनेइष्ट्याजु

॥धा॥

॥१२॥

सा गुग्गुलुं मनस इच्छायात उगुलि जिमिसं पुरेयाना ववि भो सेन श्वधर्मवत
दने गुग्गुवषते धासा भाद्रव मे नाया कृष्ण पक्षे तृतीयादिन वृनु सम्मसं पु
रां पितमये स्ना सुवर्गा स्वां धुप दिप नैव श इत्यादि सकतां ताललात का वध
र्मदने श्वते आज्ञा दये का व देवी गरा पिस क सेनं थुगु श्री व सुंधारा देवी या धर्म
वत सेन स्मेतं यातं यथा गथे वज्र धर सागर तथा गत पिसं आज्ञा दये कल तथा
वतो थे श्व पिस कल स्येनं धर्मवत दनं पुन वार देवी गरा पिसं आज्ञा दय क
लं भो सेन हे मानव श्वथे दनं श्वधर्म दहि मिमत्पम मुले सुयोदय राजा प्र

॥ व ॥

॥ १३ ॥

भित्तिंसकलसेनंजिगथेकनासेनाव्रतोथेऽथुगधर्मव्रतचलेयाकिधकंधालं
भोसेनश्चधर्मव्रतदनेगुरुयानितिंधासामहालक्ष्मीसंपुरादयेकेयानिमि
नंअष्टब्रह्मिवाआदिलुब्रह्मजनधनसंतानधिरजुयेकेगुश्चधर्मधकासि
कियाकारणसकना॥ यश्चात्तलियाधर्मयाकथासंपुराकिनेधुंकावयालनं
यायेगुवस्तुउडुधौमधिघ्नलफलमुलआदित्तछोयामधिसमस्तंसेनया
तविलं॥ धवेलसदेवीगराधिसंयुगयालयागुवस्तुकयाव्रनमस्कारयानाव
चोनवेलसमुख्योदयरजालुमनावयालंमयासेहथा२संजुरुकदनावमहा

॥ धा ॥

॥ १३ ॥

रजायात्पालं भागजयात्प्रथमनहथासंपालं यात्तं पालंधुस्येंलि॥ पालं
भागजोवदेवीगनपिंसकलयात्तं नमस्कारयानाववेलाफोनावसुर्थो
दयेमहाराजायाथासवनेधकंलिहावलं॥ ववंशमहाराजाविज्यानाव
शचौंगुअस्वकवृक्षेसिमायाक्षसंथेनकावधिधिखहानावचोन॥ ध
वेलसरजानंधालहेसेनछंदुयानिमितिनिविस्तारयानावचोनाधकं
डनंडस्येंलि॥ सेनानंधालभोमहाराजाक्षमस्वछलपोलंखकावनावे
लसअभुत्तंदेवीगणपतिरवनावविचारयानावडनाहेदेगणपिंछल

॥ व ॥

॥ १४ ॥

पोलपिनिछुयानाविज्यानाधकंडेस्येलिअप्सरगगापिसंधाल॥हेमानव
द्वगनंवयाधकंडेनजिनंलखकावयाहजिधकंकना॥ध्वेलसशकले
अप्सरगगापिसंश्रीवसुंधारदेवीधर्मव्रतदनाचोंगुखनावजिनंअतीथ
व्रतधर्मदनेइच्छायानावथुगुधर्मव्रतदनकुस्येविज्याखेमालधकंडेइच्छाया
नावविनतियानाइच्छायामात्रनंजिव२धकंयाधधर्मव्रतदेवीगरानापतुं
थुगुधर्मव्रतदनावया॥भोमहाराजाथुगुयाकारणाविलभजुलक्षमसोद
लपोलयातधधर्मव्रतदनाव्रतधूस्येलिपालंयायेतविलडुडधौमधिलंघ

॥ धा ॥

॥ १४ ॥

धत्ते सकलां अमृतमहाप्रसादजित्तविया हलध्वस्तुकसतां जिनेवाला कवि
चाया नाहयागु ७ गु अमृतभोजन छलपोलनं कया भोजनया नाव अमृतलं
षभया विज्यं ऊधकं महाराजाया तदो हलपाव विल ॥ ध्ववेलसे शेनां विस्पोलि
सुप्योदये महाराजानं आशादय कर्ले हे सेन जिजुसां महाअभुति आश्चार्येनं
श्रीवसुंधारादेवीया धर्मव्रतयागु खजिनगोवेलसंडने नमना स्वयेनं मना
धकंधयाव सेनां विगु वस्तुक अन्नपानखनावराजाया मनसंतुस्त आनन्दज
लं ॥ धनं लिध्वस्तुकराजानं भुक्तलपाव महासंतुष्ट हस्तुया नाव सेनयात

॥ व ॥

॥ १५ ॥

धाल ॥ भो सेन छवना वया थास भुवन सजित नं छवो नायां कि जि नं वने गुअ
ति इच्छा जुल धकं धाल ॥ हे सेन आ म गु था स जि छे क वना थु गु भु वने देवी ग
ग रा य नि दर्श या ना व धर्म वत धर्म श द्दे ने गु जि णां अ ति इच्छा जु ल न त्का
र नं उ गु था स व ने नु ध कं धा से लि ॥ से ना नं विं ति या तं भो म हा रा जा हे प्र भु जि
खे नु नु वि ज्पा डु ने थ थ ध या व सु र्यो द य म हा रा जा व से न व नि ह्मं सु र न दि भु व
न स थे न क व नं ॥ थ वेल स दे वी ग रा य नि धर्म वत द न गु था स थे न क व नं ॥ थ
वे स थु गु था स रा जा व से ना व नि ह्मं थ धर्म वत द नि गु था से थु गु भु व रा स दे वी

॥ धा ॥

॥ १५ ॥

गणपिंछसंभुमदयावचोनं॥थुगधर्मव्रतदनेथासनानाप्रकारयापालिजा
स्वांइत्यादिअनेगनस्वाकगुस्वांइत्यादिजकदयावचोंगुरवनं॥थवेल्सशेना
याइवनेराजानंधालहेसेनजिअभागिजुलहेभमवन्जिगथिंगुअभागिख
निधकंधायाफुसुकातयाखहानावचोनवेल्स॥आकासंअप्सरदेवीपिसं
आज्ञादयेकावहलहेहेहेमहाराजासमस्तपुंशाजिमिसंसेनयातसेनाक
नातयेधुनंआमसेनयाकेडधकंधयाहल॥थतेआकाशंअप्सरदेवीगणाय
निसेनंधागुरवडेनावसुर्योदयेमहाराजायानंथुगभुवशासअप्सरोदवीगन॥

॥व॥

॥१६॥

यात राजानं नमस्कारयानावसेनावराजावनिहंतिहावयावह्रायायाग
अस्वकद्वक्षेसिमायाक्तसंचोनावरवह्रानावचोन॥थवेलसअस्वकद्वक्षेसि
मायाथासथेनेमात्ररांसुर्योदयेमहाराजानंथवस्त्रसलयातंमननंनमक्ता
रयातथुलिधुसेंतिराजानंसेनयातंधालहेसेनछंनिह्रायालाकसलगध
कंधालं॥थतेरवडेनावसेनंधालभोमहाराजाछलयोलथिंलयासलजि
गथेगयेधकंविंतियातं॥थवेलससुर्योदयेमहाराजानंजुलसांआज्ञादय
कलंहेसनआवछसेनमपुतथानियादिनंनिसेछउपाध्यायायेगुजुलथ

॥धा॥

॥१६॥

ते राजानं आज्ञादये कावः सेनपुमुखं राजा सहितं निह्नं सल गया वः थ वः राजे
सतत्कारणां लिहा विज्या ना वः थ वः गुनगरया नियसः थेन क विज्या तं ॥ थ
नं लिथ वे थ वः देशया प्रजा लोकपनि सेनं राजा वः सेन वः निह्नं सल गया ति
हा वः गुमिया वः प्रजा लोक आदिं सक सेनं थ धा कां पि हा वः ना वः सुय्यो दये म
हा राजा दर्शनया ये धकं स्व वः नं ॥ थ वेल स राजा ना पलाना वः सक सिनं न मरुका
याना वः महाराजा यात मान मय्या याना वः राज गृहे विज्या कलं ॥ थ नं लिथ
वेल स महाराजा या निपाद प्रक्षाद मया स्पे राजानं सेना यात आज्ञादये कलं

॥ व ॥

॥ १७ ॥

हेसनद्रायां छं नितुतिस्पुधकंधालध्वतेखड्गमावसेनयानितुतिसिलथ
नराजायातुतिसिल॥ ध्वतेलसप्रजा लोकपिनिधिधिंश्रवहूतं हेयासा
धिंहिजिसुय्योदयमहाराजामनजकंभुमनजुलाशआयालोमनलाध
कंधालहनराजायाज्ञानजकंमांतलाहूपांथमांनितुतिमसिस्पेसेनयानी
तुतिसिकलधकंधुगुप्रकारंलोकपिनिधिधिंश्रवहूतानावचोन॥ धनंलि
सुय्योदयेमहाराजा राजगृहेथाहाविज्यातध्वतेलसधवआसनमथेसे
स्पेलिराजायातअनेगुअन्नयानसमसंपुरातालातकावईष्ट्याभोजनया

॥ धा ॥

॥ १७ ॥

कलं॥ धर्ते भोजन धुन काव सुय्योदये महाराया दिन हना व स कल लोक पि
जाय निति प्रजा प्रतिपालयाना व प्रतिपालयाना व चीन॥ पुन वारि धनं लिख
दुया दिने धर्म वत देने गु दिन जुया व वल धे वेल स सुय्योदय महारा जानं आ
जा दय कलं॥ हे मंत्रि छय निस्तं जिजिरा ज कुश स छि व च्या ह्य स्ये श्री व सुंध
रा देवी या धर्म वत देने यात समस्त संपुर्ण पित्त मये ह्या सु व शा ता ला त का
व बुध कंधालं॥ धर्ते महारा जाया आ जाडे ना व मंत्रि य नि से नं समस्त संपु
र्ण विधि मा क्त ता ला का वत या र या ना व विलं॥ ध वेल सरा जानं उ या ध्या या ये

॥व॥

॥१८॥

या न सेन यात गुप्तरं च उक्त कर्म यात थस्स सुय्यो दये महाराजानं सेन यात
च उक्त कर्म याये धुस्यो लि कारवाय वस्त्रनं तिये का व सेन गुप्तरं उपाध्याधका
वनाम परव्यात या ना वतल ॥ धर्थे महाराजानं सकल काजिभादार्मुनका
व सेन उपाध्याज या व श्री वसुंधारा देवी या गुधर्म वत दन कल ॥ धवे लस
सुय्यो दय महाराजा आदि सिद्धि च्या ह्म सेन ज्येष्ठ प्रमान यात सेन थस्स श्री
वसुंधारा देवी या गुधर्म वत दना वचोन ॥ धवे लस सुय्यो दय महाराजा कल
च उदेन वत दना गुया वत सुत्रनं ह्या ना त व गु वत सुत्र काज वला हा च फुना

॥धा॥

॥१८॥

वृक्षप्रयानावज्यालंकुर्कावृक्षोत्तंक्षेसेलिथससुय्योदयमहारजायाक
लाभयेयाचोसराणिनिम्बवनसतयावृतसनिम्बदेवीयाभ्यातिनिराज
गृहेसहिथंभोजभागकावयुस॥थसभ्यातिनिजुलसांनिंदेम्बवीयातभो
जभागकावनेधकराजघारसज्याकोसंचोनावचोनं॥थबेलसराजगृहेश्री
वसुंधारादेवीयागुधर्मवृतदनावचोगुथासेज्याकसंहिथंश्रवयावचोन॥थ
बेलसचुतदेवीनंज्यालंवृतकाचफुनावकुर्कहगुवृतसुत्रकाथसनिम्ब
देवीयाभ्यातिनियालसलातथवृतकाचेतनितंकयावनमस्कायानाव

॥व॥

॥१९॥

जोनावनिम्बवनसालिहावनं॥थवेल्सथस्त्रचेतनिहथा२संनिम्बवनस
थेनकावनिम्बदेवीयाहेवनेधालभोनिम्बदेवीमहाराशिहेदेवीसुर्योदये
महाराजायाशजगृहेसश्रीवसुंधारादेवीयाधर्मवतदनावचोन॥थवेल्स
जिनंराजद्वारसचोनावधर्मकथाडेनावचोनावेल्सचुतदेवीमहाराशिनं
वतमुत्रकाचफुनावफुफुयानावज्वालनंकुकाहलपुगुवतकाजिगुसस
लाकजुवलथवसुकजिनंकयावहया॥हेनिम्बदेवीहेमहाराशिथस्त्रश्री
वसुंधारादेवीयागुधर्मवतजिजिसनंदनेनुयधकंधागुवचनडेनाववतया

॥धा॥

॥१९॥

ये इच्छाया नाव वत सुत्ररुग कया वन मस्कारया नाव जिव रेध कंधालं ॥ थ
ते धया व निम्ब देवी व चे त नि निस्म से नं शु चि स्नान या ना व छु या दि न स श्र
व सुंधारा देवी या धर्म वत द ना व चो न चो चो २ गु लि छि दि न व स्ये लि प र्व का
ल स ॥ थ स्म श्री व सुंधारा देवी नं जु ल सां ध्या न दृष्टि क ना व चि त ना या त ग थ
धाल सा आ व जि जु ल सां जि थि रू प जु या व रा ज धार श चो व ने ध कं थ थि गु म न
नं भाल या व श्री व सुंधारा म हा देवी देवी रू प तो ता व जि थि स्म व रि या रू प क
या व रा ज धार स व ना व वु त देवी या भ्वा ति नि स ता व धाल हे चे त नि थ न छ क

॥व॥

॥२०॥

स्वयादिसरवस्त्रगुह्यायेमालधकंआज्ञादयेकलं॥थतेद्वज्जिनिवुरियारवने
नावथस्त्रचेतनिहृथाससनंवनाधालहेवुरिःकुआज्ञादयकेमालधयाविज्जं
द्रुधकंधाल॥थवेल्सद्वज्जिरुयवुरिजिथिनंआज्ञादयेकलंहेचनिजिगु
वचनभातिहिमिचुतदेवीरानियाहेवनेछलपोलयाअजिमाजुजिब्रयाव
चोनज्जालंछकोस्वधकंधयाववुधकंधालं॥थतेद्वज्जियारवडेनावभाति
नंरुथासंराजगृहसवनावचूतदेवीमहारानियाहेवनेविंतियात॥भोदेवी
हेमहारानिछलपोलयासुखगुह्यस्त्रवअजिमाजुजिज्जालंछकोस्वयादिस

॥धा॥

॥२०॥

धकंधयावहलभोमहारशिःजिजिछेयाधाकाशंमद्विवूरिछिस्वसेनांजि
तधालधकंधासेलि॥थनेचेतनियाभाषाडेनावचूतदेवीमहारशिःनं
आज्ञादयेकलंहेचेतनिआमजिथिवूरिनंरुधालजिजाअजिमाजुथ
नरुयावायिवआमवूरिअजिमाजिमिअजिमाजुमषुआमजिथिवूरि
गनयाजिअजिमाधकंधथथेधयावचूतदेवीमहारशिःनंमहाकोठपि
कयावजुरुकदनावहथा२संज्यालंकस्वसेंरुकावधालहेवूरिगराया
रुजिमिअजिमाजुधावयारुधावयारुहेवूरिधकंतचोतंथथेधालधया

॥ व ॥

॥ २९ ॥

व्रथव्रचेतनिसताव्रधालहेचेतनिध्वनाव्रआमजिथिवुरिचाथनजिजि
राजधारसतयातयेमतेयाकनंपितिनाव्रधोअथेनंमवनसोहथ्याथाना
व्रचोनसासातुसालाव्रतायाकांपिनेधोयाव्रतयाव्रवाधकंधालं॥धनेचूत
देवीमहाराणियाभाषाडेनाव्रचेतनिहृथा२संघां२व्रनाव्रजिथिवुरियाई
व्रनेधालंहेवृद्धिनिहेवुरिचाजिमिमहाराणिचूतदेवियाअजिमामधुध
कांजिमिमहाराणिचूतदेवीरुकाव्रहलधकंधाल॥धनेधयानंमवनसाधा
कांपिनेपितिनाव्रधोयाथकिधकंधयाहलधकंधाल॥धनेभाषाजिथिव

॥ धा ॥

॥ २९ ॥

द्विनं डेना वज्रिवरे हेचेतनि जिथ नचोने मधुतजिवने काधकं स्वकसंमध
कंधया वरुथ हजिथि वरि लिहावनं ॥ पुनवार रहनं थनं लिहा वस्यें लिह दि
रूप श्री वसुंधारा देवीनं चिंतना यातं थ ह चूत देवीनं फलमलात आवजि
निम्बवनस निम्ब देवी यात उद्धार यावन धकं चिंतनं भाषा व निम्बवनस
विज्यातं ॥ थनं लिथ वेलस श्री वसुंधा देवी वरिया भेस कथा निम्ब देवी श
णिया चेतनि सता वधा ल हेचेतनी छिमि रणि निम्ब देया हे वने छल पो
लया अजिमा वया विचार यावल धकं छ वना वधख भतिथेन का वव्युध

॥ वं ॥

॥ २२ ॥

धकंधाल ॥ धते ह्यद्विजिथिरुपया खडे ना वचेत निवना व निम्व देवीया हे
वने विनतियातं ॥ भो देवी हे निम्व देवी महारा निरुल योलयात विचारया व
धकंधा द्विजिथि रू स्रि जिहार सवया व जित धया व हल धकंधालं ॥ धते
चेत निया भाषाडे ना व निम्व देवी न आज्ञा दय कलं ॥ हे चेत नि आम ह्यद्वि
रि संधु धा वल रवेंधु चिंत नाया ना वल रवेंधु आम वरि सया के छग हेतु दयि
का ह्या ये धाल सा थ थिं गु धर्म वत द ना व चो ना वेल स व ह्य आम वरि अजि
मा जु धन थत वी ना व ह कि धकं निम्व देवी महारा निनं चेत नीयात धालं

॥ धा ॥

॥ २२ ॥

श्वतेमहाराणियाभाषाडेनावहथासंवनावहद्विगुरियाथासवनावधाल
भोगुरिअजिमाजुजिमिमहाराणिनंजिवरवेविज्यंडुधकंधालं॥पुनवार
श्ववेलसथेचेतनिभाषाडेनावहस्रद्विरुयश्रीवसुधारादेवीचेतनिना
पंलिब्र२वनावराजगृहसथाहावनं॥थनंलिनिम्बदेवीनायलानावहद्वि
जिधिनंधालहेपताहेनिम्बदेवीछनंछुधर्मवतधयागुवतदनावचोनाध
कंडेनं॥श्वतेद्वियाभाडेनावनिम्बदेवीनंविंतियातंभोअजिमाजुजिजु
लसांअभागियाश्रीवसुंधारादेवीधयागुधर्मवतदनावचोनाजिथाथि

॥व॥

॥२३॥

गुअभागिजुयानित्तिअर्घपात्रमडुयाकारशोकरिरपत्रयाहलसअर्घ
पात्रदयकाव्रअर्घयानाव्रधम्मदनाव्रचोनाधकंविंतियातं॥थत्तेविंति
भाषाडेनाव्रथस्मद्विहुरपजिथिनंआज्ञादयकलंहेयुतानिम्बदेवीनि
श्रयेनंसत्यधम्मदनागुषमषुलाहंतउद्वायायेगुलछनंहथासचायेम
तेद्विजयानाव्रनिश्चेजुकथुगधम्मदवधकंआज्ञादयेकाव्रथस्मद्विहुरप
धारिजिथिनंवरियारूपतोताव॥साख्यात्श्रीश्वसुंधारादेवीयारूपधर
लपाव्रहनंच्यास्मजक्षयक्षनिपरिवारपिंसहितयानाव्रदर्शनवियावि

॥धा॥

॥२३॥

ज्यातं॥ थनं लिख वे ल स थ ह नि म्ब दे म हा रा शि नं थ ह म भ ग व ति श्री व सुं धा
रा दे वी र व ना व म हा अ भु त आ श्रार्य चा या व॥ श्री व सुं धा रा म हा दे वी या त स्व
चा क चा उ ला व च र रा क पा डु का शं अ र्घ्य श्रि द्या ना व न म स्का र या ना व
पा डु का शं भो पु या व चो नं॥ थ वे ल स श्री व सुं धा रा दे वी आ ज्ञा द ये का वि ज्ञा त
ग थे धा ल सा हे मा नु ष्य हे नि म्ब दे वी द व र ध कं ध या व नि म्ब दे वी या क पा ज्ञो
ना व थ नं॥ थ ना व आ ज्ञा द ये क ल हे नि म्ब दे वी छं जु ल सां गो वे ल सं दा रि ड ड
ख जु ड वं म षु छं जु ल सां ही रा मु क्ति ना ना रा त्र च तु र्ब सि ष्ट हि नं प रि पु र्ण जु

॥व॥

॥२४॥

जुयि व्रधकं थुगु प्रकारं श्री वसुंधारा देवी नं आज्ञा दये का व विज्यात ॥ थनं लिध
स्मनि म्च देवी समस्तं सकल याम महा लक्ष्मी सिद्धि फल लागु लिनं निव वन ससु
वर्णिया लु ब्रह्म याम जुया वल थवे ल स अत्यंत स्व भाय मान जु ल ॥ थस्म निव
देवी या स्व प्र न स ग र्थे र व न व्र तो थें महा लक्ष्मी धन द र्थ फल लात ॥ थ ते व सु
धारा देवी या वर प्र सा द ला ना व थस्म नि म्च देवी नि म्च व न स महा सु ख आ नं द
न व स ला पा व चो न ॥ पु न र्वा र ह नं श्री व सुं धारा देवी नं आज्ञा द ये क ल भो नि व
देवी जि गु ना म क या व र ग व ल म नु ष्ये प नि से नं धा र णि वो नि ग व ल से डे नि थ

॥धा॥

॥२४॥

स्रयाडेनामात्रबोनामात्रनंगववेलसंथयादारिद्रुःखव्याधिरोगसोकनं
कयकाचोनेमालिमषुहनंअग्निघटनकृगतिसंवनेमालिमषु॥होनिम्बदे
वीगुगुमनंभालपाउगुलिकार्यसिद्धिमजुयवसंख्यायायेमतेनिश्चयेन
संपातिलायुव॥पुनर्वारहनंथुलितप्रतक्षीयानावग्वल्लदेवदेवतापिंसनं
विक्रयिवंमषुजिगुनास्मरणायानामात्रनंपुत्रपुत्रिदयाववयिवहनंअने
गनानारत्नचतुर्षाष्टिहिनलाभदयावभाग्यवंतजुयिव॥थुगधर्मवत
दनेगुदिनगववेलसंनिस्थेधालसाभाइवमेनाकृष्टपक्षेतृतीयाकृष्टा

॥ व ॥

॥ २५ ॥

लंभयाये फसाल छि २ छ को धर्म वृत्त दने म फल सावर्षे द छि छ को गो ल म
नुष्य पति स्ये नं सिये का व ७ गु धर्म वृत्त नि व व ल म नुष्य नि सतं ७ गु धर्म व
तया फल लायि धकं आशा दये कलं ॥ ध वेल स नि म्व देया सर्व संपुर्ण सु
ख गु ल क्ष्मी वर वी या श्री व सुंधारा देवी नं ७ गु प्रकारं वर दान वी या व द क्ष्म
आशा वी या व अत र्था न जु या व लि हा वि ज्ञातं ॥ थ नं लि नि म्व देवी या स म
स्तं ल क्ष्मी सि द्वि फल लाना व महा सुख आनंदं लं ॥ ध वेल स नि से नि म्व
वन स गा थिं गु गु ल धाल सा नाना प्रकार या अने गु सि सा फल स या व स्व भ

॥ धा ॥

॥ २५ ॥

यमानजुयावचोनथगुनिम्ववनयापुष्करिसनानासुगंधवासनावसुक
लषईत्यादिपराजुयावअत्यंतस्वभायमानंवांलानावचोन॥थनंलिसुर्यो
दयेमहाराजानंश्चस्त्रीवसुंधारामहादेवीयाधर्मव्रतदनावचोंगुवेलस
विवेकविचारयानावधालभोमंत्रिपिंजिजिसकलयांव्रतमुत्रकाडुश्च
सुचुतदेवामहाराशिाव्रतमुत्रकामह्यासेगनश्चोतधकंधालं॥थतेधाग
उतदेवीनंतायावधालंभोस्वामिमहाराजाहिजिथगुधर्मव्रतदनाव्रत
मुत्रकाह्यानायाहुप्रयोजनहेस्वामिहृलयोलयाएज्येलक्ष्मीधनद्वयं

॥व॥

॥२६॥

पुणजि यावचो गडुधक थुगु प्रकारं धालं ॥ धवेल सथ नं लि सु र्यो दये महारा
जान जुल सांचुत देवी यात वो धया ये म फया व ॥ पुन वारि ह नं चित ना या ना
धाल भीत नि जि जुल सां नि म्व देवी वो ने गु इ द्या जुल धक धया व छेतं ॥ थ
ते सु र्यो दय महारा जा या आ ज्ञा डे ना व चेत नि नी म्व व न स व ना व नि म्व देवी म
हारा शि या इ व ने थ स चु त देवी या भा तिं नि नं नि म्व देवी या त धाल भी महा
रा शि हे नि म्व देवी छ ल पो ल या स्या मि सु र्यो दय महारा जानं छ ल पो ल आ दि
ना यं आ व सुं धा रा महा देवी या धर्म व त द ने गु इ द्या या त न ना नं वि ज्यं डु ध कं धा

॥धा॥

॥२६॥

लं॥ धनसुर्योदये महाराजाया आज्ञा चतुर्देवीया भवति नि या भाखा डेना व नि
म्वदेवी नं आज्ञा दये कलं॥ हे चो निथ न हो जि श्री व सुंधारा म देवी या धर्म वत द
ना व संपूर्ण श्री व सुंधारा देवी या गु महा प्रसादनं लक्ष्मी संपूर्ण सिद्धि फल
लाय धुन स्वस्व धनि म्व व न स ग थ रे चो आमरा ज कुल स जि व या या छुं प्रयो
जन मडु छि मी महाराजाया त जि व रे ध कं धालं॥ धने नि म्व देवी या आज्ञा डे
ना वरा ज गृहे लि हा व ना व चे त नि नं नि म्व देवी या वत दना पूर्णा लाना व चो
न ग संपूर्ण रिव सुर्योदये महाराजाया त कनं॥ ध वेल सरा जानं ध रव संप

॥ व ॥

॥ २१ ॥

शङ्खेनावसुख्योदयेमहाराजावराअभुतआश्चार्यचायावचोन॥थवेल्न
समहाराजायामनसभुमनजुयावनिम्बवननिम्बदेवीस्ववनेधकमन
इच्छायानावथवरज्येतोवपिहाविज्यात॥थनंलिसुख्योदयेमहाराजानि
म्बवनसथेनकवनं॥थवेल्नसनिम्बनजुयिगाथिंगधालसानानाप्रकार
याचित्रविचित्रनंअत्यंतशोभायमानंपालिजास्वाआदिनानाप्रकारया
फलफूलपुष्पआदियरिपराजुयाचोन॥हनंअनेगज्जंगपाछिनंथव
गुस्वरनंहालावचो॥थहनिम्बदेवीयाहसलुवहहिरामुत्तिआदिंकि

॥ धा ॥

॥ २१ ॥

किनिजालईलांआदिप्येनाव्रतगुखनाव्रसुख्योदयेमहाराजाआश्चर्ये
चायाव्रचोनगुनिम्बवनसचोनस्रनिंबदेवीमराशिंमहाराजायातरवन
श्वेलससुख्योदयेमहाराजानंथगुनिम्बवरवनाव्रअर्थेथथेरवहायेम
फयाव्रमननंधालगथेधालसाश्चस्रनिम्बदेवीनंमहातधंगुलक्ष्मिसिद्धी
प्राप्ताजुलखनिधकमनसभालपाव्रचोनं॥श्वेलसनिम्बदेवीयाभ्वातिं
निनंसुख्योदयेमहाराजाव्रयाव्रचोगुखनाव्रथवमराशिनिम्बदेवीया
ह्रवनेविंतियातं॥भोमहाराशिहेनिम्बदेवीहिजिवनससुख्योदयेमहारा

॥व॥

॥२८॥

जांछलपोलयातविचायायेकारराशमुमुझहिलावजिगनिम्बवनस
स्वयावछलपोलयातस्वयानंछलपोलयालक्ष्मीतुल्येजुलखनिधकं
आज्ञादयेकावचोनधकंधाल॥थनांलिसुर्योदयदयेमहाराजांनिम्बदे
यारखालस्वस्वंछेडुहावनावनिवदेवीयातविचारयानावअत्यंतप्रेमभा
वयानावमोहनंतोपयावआज्ञादयेकलं॥भोप्रियेहेनिम्बदेवीधंदेश्छं
गुछेगथेयानाववांलाकाचोनाछंजुलसांअनेगुप्रकारणांचित्रविचि
त्रयानावगथेछलक्ष्मीस्वरूपजुयावचोनाधकंडेनं॥थवेलसनिम्बदे

॥धा॥

॥२८॥

वीमहाराणिनंश्चस्वामिमहाराजायातस्वचाकचाउलावचरनकपालि
निपासंभोपुयावजुरुकदनावलाहातनिपांहाजयावथवजुगसंपुरा
वृतांतरवकनावमुसुंशहिलावचोन॥ध्वेलससुर्योदयेमहाराजामो
हमांयातोपुयावदिनरात्रिवंगमचायेकंमहासुखआनंदनंविज्याना
वचोन॥ध्वेलसराजगृहसचोनस्मचूतदेवीमहाराणियाथवस्वामिमहा
राजातिम्बवनांलिहामवयावमननंचितनायानाधाल॥अहोआश्चर्यस्व
स्वराजाजुयावसजेतोतावथौतकलिहामवनिध्वराजायातजिगथेया

॥ व ॥

॥ २९ ॥

ये आवाजिथर्थे निम्बवनसवनानावथ महाराजायामनभंगयानावथे धकं
मनसचिंतनायानावथ ह्मचूतदेवी महाराशि नंकोठनंतं पिकयाव निंव
वनसवन ॥ थनं लिथ ह्मचूतदेवी नंराज्ये स राजा राशि सुं मदये कनोताव
हथा २ सं निम्बवनसथे न कवनं ॥ थनलि निम्बवनस निम्बदेवी महाराशि
या धर्मव्रतदनागुरजमराड्यास्वां पुमुनावानातगुथासे थ ह्मचूतदेवी न
हाचांगायाववनं थुगुस्वां पुरजधु हाचांगायावंगुयापंतत्कारणां थ ह्मचु
तदेवी फारवाजुल थते फाया रुअघोर मुरुति जुस्यो लि ॥ थवेल सशक

॥ धा ॥

॥ २९ ॥

ललोकपिसंश्चलचूतदेवीयाकलमुरवचनावलोकपिसकल्पेहिहिस्व
२धकंधयावगुलंविस्पुवनगुलस्येस्वयावचोन॥थवेलसचूतदेवीनंस
कललोकपिंहालावविस्पुवनगुलवनावथलचूतदेवीयामनभुमनजुया
ग्यानावविस्पुवनंशुभुवनेकर्मभुमिसथेकवनं॥थवेलसथलचूत
देवीनंपुषुनिगुलवनंरवनेमात्रनंलंरवतोनेधकंवनंथवेलसचूतदेवी
रवनावलंरवमतोसेचोन॥थवेलसचूतदेवीयारखालस्वयावपुषुलिनं
वानावधालहेचूतदेवीछगनवननेनाधकंडेन॥थनेडेगुचूतदेवीनं

॥ व ॥

॥ ३० ॥

धाल भो पुष्परिजिथ थिंगुअ भागिनी जुया निमितिनं ॥ श्रीवसुंधारादे
दर्शनिया वने ते ना धकं धाल थते चुत देया भा न्य ना व पुष्पुलिनं धाल हे
चुत देवी जिमिगु वरव छगुडे ना व वु ॥ श्रीवसुंधारा देवी या हू वने जिपि
निहं गुगु पापनं पुष्पुनिगु जुया चानं हिनं विगु हया ना ल्वाना व चीने
माल धकं ड ना वा धकं धाल थरव डे ना व अननं ड हा वनं ॥ थनं ड हा व वं
२ गत्तं शुक्ल नं रवन रवने मा वनं गत्तं शुक्ल नं धाल ॥ भो चुत देवी जिं दु या
ना पापं गुगु या पापं जिथ थे चीने माल थरव भति श्रीवसुंधारा देवी या

॥ धा ॥

॥ ३० ॥

हेवनेविंतिया नावव्युधकंधालश्चखडेनावअननंडुहावनं॥थननंडुहा
वसेलिश्चल्लुतदेवीयातसुचिमुखप्रेतनंखनावधाल॥भोचुतदेवीज
दुयापायनंसुचिमुखप्रेतधायकाचोनेमालश्चखभतिश्रीवसुंधारा
देवीयाहेवनेश्चखभतिविंतियानावव्युधकंधालश्चखडेनावथननंडु
हावनं॥थननंडुहाववंपुनर्वारहनंदशयातकिनंखनावधालभोदेवी
जिगुगपायंहिथंश्दशयातकिधायकावचोनेमालधकं॥श्रीवसुंधारा
देवीयाहेवनेविनतियानावव्युधकंधालश्चखडेनावचुतदेवीथननंडु

॥व॥

॥३१॥

हावनं॥ थनलिब्रवं२थवेलसकृष्णसर्प्यनायलातधकृष्णसर्प्यखन
ब्रधलचूतदेवीग्यानाब्रचोनथवेलसकृष्णसर्प्यनंथलचूतदेवीग्याना
चोंगरवनाब्रकृष्णसर्प्यनंचूतदेवीयारखालसरवनामात्रनन्यानाब्रविल
न्यायेवतुंचूतदेवीयाकलमुखकुरुवनकुरुवस्येलिहूपायार्थेसुंदर
गरखालजुलब्रलेतिपापदकृतीतावनं॥ थनंलिथननंडुहावनथनंडु
नेववं२होंसिमाछमारवनथनेमात्रनंहोंसिखायेतेनथवेलससिमानं
मव्यथलचूतदेवीखनाब्रहोंसिमानंब्रानाब्रधाल॥ हेचूतदेवीछंजितथा

॥धा॥

॥३१॥

मतेथथेधयावहूँसिद्धगधलचूतदेवीयालाहातिविलधहूँसिद्धका
युगधुफजसांयावथननंडुहावनं॥थनंडुनेधवेलसअप्सरागनपि
विश्रीवसुंधारादेवीयातस्नानयाकेयातसुवर्णायाघजोनावस्वर्गम
वनंकोहावयावसुवर्णायाघलससिलावलखथनवचोन॥धवेलस
चूतेदेवीनंथथिंपिंअप्सरागरापिंखनावविनतियात॥हेस्त्रैलोकहे
अप्सरादेवीआमसुवर्णायाघछपिसंगकयाजोनावयाधकंडेनं॥ध
वेलसअप्सरादेवीपिंसंआज्ञादयेल॥हेचूतदेवीहेमिसाछंमसुलाश्री

॥ व ॥

॥ ३२ ॥

वसुंधारादेवीयातस्त्रानयाकेतजिमिसेनंलंखकावयाथगुलंषयेना
वस्त्रानयाकेग॥ हनंश्चस्त्रानयाकागुलंखरुसिह्यानावचोनथगुलंख
कयावमिरवानियांषियागुलिमिरवानियांसुदृष्टिजुयुवथगुलंखतोना
मात्रनंरूपायागुजन्मसयानावयागुपायसमस्तदक्षंमोचनजुयुधकंअ
प्सरपिसंथुप्रकारंचूतदेवीयातकनावचोन॥ थतेअप्सरगनपिसंआ
ज्ञादयक्रगभाषाडेनावचूतदेवीअप्सरगरानायंव्रनंश्चतेनायंव्रनाव
सुंधारादेवीआदिंदेवदेवीगनसकलेखनथलचूतदेवीथवेलसहथा२

॥ धा ॥

॥ ३२ ॥

संवत्सरात् ॥ श्रीशुक्लसुंधारादेवीदर्शनयानावस्वचाकचाउलावचरणकपा
लिनिपासंभोसुनावनमस्कारयानावमिरवासस्रवितयावविनतियातं
भोइस्वरभोपरमेस्वरपुर्वजन्मसहस्रपाजिंयानावयागुरवसमस्तसंपूर्ण
जिलुमनभोप्रभुछलयोलयाप्रसानंजिथनवयावछलदर्शनजितलात
हेइस्वरिहेदेवीछलयोलयानंजिगुउपरशप्रसन्नजुसेविज्यातजिगुउ
परशदयाभायातयाविज्यंडनेथुगुछलयोलयाधम्मवतनिश्चयेनंदने
गुजुलधकंथुगुप्रकारंश्रीशुक्लसुंधारादेवीयाहेवनेविनतियातं ॥ श्रवेलस

॥व॥

॥३३॥

श्रीवसुंधारादेवीनंआज्ञादयेकलहेभगनिहेचूतदेवीइव२धकंधयावक
यालजोनाव्रथनाव्रधाल॥हेचूतदेवीछलिहाव्रनावसुयोदयेमहाशजा
प्रभितिसकलसेनंरूपायाथ्येथुगधम्मव्रतदंडुछंधम्मव्रतदनिवेलस
जिवयाव्रछयशिस्तंत्वर्जमोक्षव्रनिगुजिनंवरदानव्यवयेधकंआज्ञा
दयेकलं॥थतेश्रीवसुंधारादेवीयाआज्ञाडेनाव्रथसचूतदेवीनंपुनर्वा
रहनांविंतियातं॥भोप्रभुभोदेवीजिजुलसांलसवयावेलसलशचोना
व्रचोनायिलोकयिसंव्रवछगुहानाव्रहगुडुहायापुषुलिनिगुनायला

॥धा॥

॥३३॥

तथामिसेनं डे ना वरुगुड गुगुयायायं पुषुजन्म कया वल्वाना वचोने माल
धकं छल पो लया के विनतिया ना व डे ना वा धकं धया वरुल धकं डे नं ॥ थवे
श्री वसुंधारा देवी नं आज्ञा दये कलं ॥ भो चूत देवी आम पुषु निगुया पुर्वन्मस
ह्याया निस्सत रुके हे जु या वरु आम या न सारव ने वरु मन सेन ये त्व ने ते वरु
वानं हि नं ल्वा यु वरु थ गुगुयायाय नं थु क्ता थ थे धकं छ वरु ने वेल स क ना वरु
आम पुषु निस्सयां मुक्ति पद लाना वरु निधक श्री वसुंधारा देवी थु गु प्रकारं
आज्ञा दये कलं ॥ थते आज्ञा डे ना वरु पुन वार थ वरु चूत देवी नं विनतिया तं ॥

॥ व ॥

॥ ३४ ॥

भो देवी हे ईश्वर हं नल सगत शुक्ल धया ह्र से नं वर व धया ह गुड गुगु या ना या
पायं छु या पायं थ थें ग गत शुक्ल धा ये का व चो ने माल ध कं डे ना व व्यु ध या
व ह ल ध कं डे नं ॥ श्वर व डे ना व श्री व सुं धारा देवी नं आ ज्ञा द ये क ल हे चू त दे
वी आ म या ह्ना या या गु पु र्व ज न्म स भ रा डा रि णि जु या व अ न्न आ दि भ ति २
ज का पि त वि या न का व वि स्वा स मु ना नं म सि क थ व द्रे यं गु थु गु पा य नं ग
त शु क्त जु ल ध कं ध या व व्यु श्वर व क ने मा त्रं आ म या पा य द क्षं मु क्ति जु ई ध
क आ ज्ञा द ये क लं ॥ पु न र्वा र ह नं चू त दे वी नं वि न ति या त भो ई श्वर हे दे वी शु

॥ धा ॥

॥ ३४ ॥

चिमुखधयाल्लसेनंलसवुरवछगुधयावहलजिगुगुयायायंछुयायायंसु
चिमुखजुयावचोनेमालधकंडेनावयुधकंधयावहलधकांडेनं॥ध्वेल
सश्रीसुंधारादेवीनंआज्ञादयकलंभीचुतदेवीआमशुचिमुखधयाल्लनं
हायापुर्वजन्मसवांल्लनथयावोलिवचनछुडिओठदानधर्मसछुंहे
चित्तमडुआतिचित्तमभिस्म॥आवदानप्रदानयानायाप्रयोजनछुधकं
धायिस्मथगुयायायंथवांल्लनशुचिमुखजुयावचोनेमालध्वरवडंकेतुं
थयामुक्तिपदलायिवथुकाधकंआज्ञादयेकल॥पुनर्वारहनंचूतदेवी॥

॥ व ॥

॥ ३५ ॥

नं विनतिया भो देवी हे श्वर दशपात कि धया लनं वर वरुग धया वर
ह्राया गुगुयानाया पंथुयाया पंथार्थिं गुडुषिया पि धाये का चो ने माल ध
कं डे ना व व्र ध कं धया वर ह ल ध का डे नं ॥ थ ते र व श्री व सुं धा रा दे वीं डे ना
व आ ज्ञा द य क ल ॥ हे चू त दे वी आ म द श पा कि ध या ल नं मां वी द ज्ञ कि
जा स क ल या त नं त्य म त्प म धा स्ये हा ये का ध ये का ज गु गु या पं द श पा पि
धा ये के माल ध कं ध या व वु थु लि धा ये मा त्रं हे थ म नु ष्ये मु क्ति य द ला
ई व ध कं आ ज्ञा द य क लं ॥ थ वेल स थ ल चू त दे वी नं ह नं विं तिया तं भो

॥ धा ॥

॥ ३५ ॥

ईश्वरभोप्रभुजिनं ह्यापाकुयायायं वराहफायात्वा जुईका कुरुक्षेत्रसर्पन्या
कावयेमालधकं भुगुप्रकारं विंति यातं ॥ ध्वतेचुतदेवीयाभाषाडेनावश्री
वसुंधारादेवीमुसुंहिलावआज्ञादयेकलं ॥ भोमनुष्येहेचुतदेवीध्वं भुगु
जन्मसजिगुधर्मवतयास्वां पुवतमुत्रकाचुफ्रनाफ्रश्यानाग्धालं क
कलहनंधर्मवतयास्वां रजमुनातगुनं हाचांगागु भुगुयायं फायात्वा जु
यिका कुरुक्षेत्रसर्पन्या कावयेमालधकं श्रीवसुंधारादेवीनं भुगुप्रकारं
आज्ञादयेकलं ॥ ध्वते श्रीवसुंधारादेवीयाआज्ञासमस्तसंपूर्णखडेना

॥ व ॥

॥ ३६ ॥

व श्रीवसुंधारादेवीयालिकासंभोपुयावनमस्कारयानावधसूतदेवीनं
श्रीवसुंधारादेवीयाकेव्येलाफोनावधननंलिहावलं॥थवेलसवववंशल
सचोनयिंयापियनिस्तंनायलावश्रीवसुंधारादेवींआज्ञादयेकाहगुद
करवसकलयातंशुचिमुखआदिदक्षयापिपित्तहसिकथंकनं॥थवे
लसथयापियनिथुगुभाखाडेनेमात्रयापियनिस्तंमुक्तिवियावचू
तदेववंशथवगुदेशयानगरयासमिपसथेकवल॥थवेलसनिम्बव
सविज्याकलराजाणापिसंथसूतदेवीथेकवगुखवरसियावरा

॥ धा ॥

॥ ३६ ॥

जासुर्योदयेनं निम्बदेवीति ह्रस्वेनं थिथिरं चालस्वयासमाधारयाना
वथ वमं त्रियात सता व आज्ञादय कलं ॥ गथे धालसाभो मं त्रियिं चूत दे
वीथे कं वल छ वना व अति सु विस्तासा थं आदरभावतया वराज कुल
सवो ना व ह किध कं धालं ॥ थते रवडे ना व मं त्रिय निसे नं धाल हे देव हे म
हाराजा गथे छ ल यो लं आज्ञादये कल अथे जिमिसे नं या ये ध कं मंत्री
प्रभिति समस्त सकल लोक पिं मुना व थ ह चूत देवी नायलाना व अत्यं
तमानमय्या ना व चूत देवी महाराणा राजगृहे वो ना व यनं ॥ थनं लि राज

॥व॥

॥३१॥

गृहसथेनकावसुख्योदयेमहाराजादर्शनयानावयालिनिपासंभोपुया
वनमस्कारयानावनानाकुशलवार्तायानावधिथिथिंविचारयानावआन
दनंचोनजुल॥ध्वबेलसमहाराजानंआज्ञादयेकलभोप्रियेहेचूतदेवीछ
गर्थेविजोगजुलछगन२वनचोनाधकंडेनं॥ध्वतेसुख्योदयेमहाराजाव
आज्ञाडेनावचूतदेवीमहारागिनंसंपुर्णखलुमनकाविंतियातं॥भोप्रभु
भोस्वामिजिजुसांश्री३वसुंधारामहादेवीयाप्रसानंजिथनथेकवयाध
धाल॥ध्वतेचूतदेयाभाषाडेनावसुख्योदयमहाराजावरअर्भतआश्चर्यजु

॥धा॥

॥३१॥

यावच्चो न॥ थनं लि सु र्यो दये महाराजानं ह्या या थं तु न्याय निति धर्म
नं प्रजापतिपालयाना वमहासुख आनंदनं राज्ये चलेयाना वचो न॥
थनं लि छ रुया दिन स श्री वसुंधारा देवी या धर्म वत दने गु दिन जु या
व्रवल श्व वेल चूत देवी नं थ व्रस्वामि महाराजा या ह्रै व नो विं तिया तं हे
महाराजा भो स्वामि हि जि जु ल सां पुष्य धुप दिय नै व शे गंध रश आ
दिं पुजा विधि सार जा म दये का व्र छ ल यो ल आ दिं हि जि स क ल से नं
श्री वसुंधारा देवी या धर्म वत दने नु ध कां विं तिया तं॥ थनो थो भो महारा

॥ व ॥

॥ ३६ ॥

जाहिजिसकलसेनं शुगधर्मव्रतदना वचोने वेलस श्रीवसुंधारादेवीथ
थमनं प्रसन्नजुस्ये विज्याना व्रजिजिसकलसत्त्वप्राशियातं सोगर्जमो
क्षयदवने गुपदव्यु विज्या युवधकं चूदेवीनं मराजायात विंतियातं ॥ थ
ने चूतदेवीया भाषाडे ना वसुध्या दये महरा आदिं सद्धि वचास्व १०८
सेनं ह्यायागथे अथे ॥ श्री ३ वसुंधारादेवीया धर्मव्रतदना वचोने ॥ थ वेल
शुगधर्मव्रतदना वचोचो १६ ह्यादिनस श्री ३ वसुंधारादेवी प्रसन्नजु
धर्मव्रतदना वचो गुथास विज्याना व्र श्रीवसुंधारादेवीनं आज्ञा दय कलं

॥ धा ॥

॥ ३६ ॥

भोरजनहेसुय्योदयेहेमानुष्यापिंछिमिसंछुफोनेतेनाछुईछ्याजुल
जितधाछिमिसंगुगधालउगुजिंविजेजुलछपानिसं सकलयातंड
द्वारयायेताजिवयेधुनधकंधगुप्रकारंआज्ञादयेकल॥थतेभाषाडेन
वसुय्योदयेआदिंसकलसेनंश्रीवसुंधारादेवीदर्शनलानावमहारा
यामनसअत्यंतहर्षउत्सवनंमनआनजुयावचोन॥थबेलसश्रीव
सुंधारादेवीमंराजाआदिंसकलसेनंधर्मवृत्तदनाचोंगुखनावमुसुई
हिलावचोन॥थनंलिसुय्योदयेमहाराजानंदेवीप्रसन्नजुगुखनावन

॥ व ॥

॥ ३९ ॥

नमसतिरुषमानयानाव सकलसेनश्रीवसुंधारामहादेवीयापालि
काशंअर्घमानापुत्रायानावनमस्कारयानावविनतियातं॥ भोईश्वर
भोदेवीछलपोलनंचूतदेवीयाहूवनेगथेआज्ञादयेकावहयाअथेन
जिमिसेनंअधातयावसेवायानाधम्मवुतदनाधकसुय्योदयेमहाजां
श्रीवसुंधारादेवीयाकेविनतियातं॥ थतेधम्मवुतदनागुसकलसेनं
पुणापुणाभिषेकयायेधुसेलिसुय्योदयेराजाप्रभितिसकललोकधर्म
वुतमानाचोकंरत्नयागुविमानसथनावुषिताभुवरासथतयनं॥

॥ धा ॥

॥ ३९ ॥

धवेल्सुयोदयेमहाराजायाकायछसदयावचोनश्चसराजपुत्रयात
योवरजाधकंनामप्रव्यांतियासेतलश्चस्योवमहाराजानं॥धववो
योदियमहाराजानंगथेराज्येचलेयातवतोथे॥श्चस्योवमहाराजानं
धमत्येमराडलसन्धार्येनितिधर्मनंप्रजाप्रतिपालयानाव॥श्रीश्व
सुंधारादेवीयागुसधर्मकथाव्याख्यानयाकावसुखआनंदनंदिन
हनावचोनधकंश्रीशाक्येसिहभगवानंमौत्रिवोधिसत्त्वयातआज्ञादये
कलं॥भोमौत्रियवोधिसत्त्वपुगुधर्मवृत्तदनावधर्मयाव्याख्यानगवल्

॥व॥

॥४०॥

हस्येयायीवगवोस्त्रमनुष्यंधर्मवृत्तदनिगवोस्त्रस्येडेनीगवस्त्रस्येचोकाव
तायिश्चगुधर्मपुस्तकसुनांचोकावडेनिश्चयनिसमस्तंमोक्षेयदलाई
धकाशाक्यसिंहभगवानमौत्रियबोधिसत्त्वयातआज्ञादयेकजुलशुभ
इतिश्रीवसुंधारादेवीअस्वघोषावदानधर्मकथासमाप्तः॥ ॥शुभसंव
त्१०५९मितिदक्षिणायेनवर्षऋतुअधिकश्रीवरा१२शुक्लशुक्लवार
दिनसिद्धेति। लेषवज्राचार्येवंवाहलहर्षाविरसिंहेनइति॥ ॥॥

॥धा॥

॥४०॥

उत्तरा १८९